

**ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ
(Λευκωσία, 23 Αυγούστου 2005)**

Τοῦ Μητροπολίτη Πάφου κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

Μέσα στήν ὁδύνη πού βιώνουμε οἱ ὅπου γῆς Ἕλληνες γιά τόν πρόσφατο χαμό σέ ἀεροπορικό καί αὐτοκινητικό δυστύχημα τόσων συμπατριωτῶν μας, ἐκφράζω, ἀγαπητοί ἀπόδημοι, τήν ἱκανοποίησή μου, γιατί μοῦ δίνεται ἡ εὐκαιρία νά χαιρετήσω τό Συνέδριό σας. Ἄν δέν ζούσαμε τίς ἐξαιρετικά τραγικές ἐμπειρίες τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, θά ἔλεγα, ὅτι νοιώθω καί χαρά πού βρίσκομαι μαζί σας. Γιατί πρέπει νά ξέρετε πώς ἡ Ἐκκλησία ποτέ δέν σᾶς ξεχνᾷ. Σέ ὅποια γωνιά τῆς γῆς κι ἄν βρίσκεστε, ὅσα πολλά κι ἄν εἶναι τά χρόνια τῆς ἀποδημίας, ἡ ἀνάμνησή σας μένει σέ μᾶς πάντα ζωντανή. Σᾶς σκεφτόμαστε καί προσευχόμαστε γιά σᾶς. Κι ἀκόμα στηρίζουμε πολλές ἐλπίδες σέ σᾶς, γιατί πιστεύουμε στίς δυνάμεις σας.

Σέ σᾶς δέν ἀλλοιώθηκε τό ἐθνικό φρόνημα οὔτε κι ἡ φιλοπατρία ὑποχώρησε, ὅπως συνέβη σέ πολλούς ἀπό μᾶς πού μείναμε στόν τόπο μας. Ἐμεῖς, ἴσως ἀπό τή συνήθεια πού δημιουργεῖ ἡ καθημερινότητα κι ἡ ροή τοῦ χρόνου, ἴσως κι ἀπό τήν ἄνετη προσωρινότητα, στήν ὁποία παραδοθήκαμε, ἔχουμε ἰσοπεδωθεῖ. Προσβληθήκαμε ἀπό ἀξιολογική μυωπία καί δυσκολευόμαστε νά διακρίνουμε μεταξύ ἀγαθῶν καί ἁγαθοῦ.

Σέ σᾶς τά πράγματα δουλεύουν διαφορετικά: Ὁ πόνος καί ἡ νοσταλγία τῆς πατρίδας εἶναι μεγαλύτερος ὅσο βρίσκεσαι μακριά της. Μόνο ἐσεῖς πού βρίσκεστε μακριά μπορείτε νά ἀξιολογήσετε τό τί σημαίνει πατρικό σπίτι, χῶμα τῆς γενέτειρας, ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ. Γι' αὐτό καί λέμε, ὅτι μπορούμε νά ἐλπίζουμε σ' ἐσᾶς.

Ἀπό τήν ἄλλη ζεῖτε κυρίως σέ χῶρες πού εἶναι κέντρα ἀποφάσεων γιά τό Κυπριακό καί μιά μελετημένη παρέμβασή σας θά μπορούσε νά ἀποδειχθεῖ ἄκρως ὠφέλιμη.

Θεωρούμε, λοιπόν, πολύ χρήσιμη τήν παρουσία σας ἐδῶ. Καί δράττομαι τῆς εὐκαιρίας νά θέσω ἐπιγραμματικά μπροστά σας τίς θέσεις τῆς Ἐκκλησίας στό μεγάλο, τό κύριο ἐθνικό μας θέμα. Δέν θά θίξω τά δικά σας προβλήματα, ὅσο κι ἂν ξέρω πώς εἶναι μεγάλα καί πιεστικά. Δέν θ' ἀσχοληθῶ οὔτε μέ τό ἀφομοιωτικό ξένο περιβάλλον, στό ὁποῖο ζεῖτε, οὔτε μέ τήν ἐκπαίδευση τῆς νέας γενιάς. Νομίζω, πώς ἡ ὑπεύθυνη ἡγεσία τοῦ τόπου μας καί ἐνδιαφέρεται καί μπορεῖ νά δώσει λύσεις σ' αὐτά. Θά πῶ μόνον, ὅτι στά θέματα αὐτά ὅσο μπορούμε ὡς Ἐκκλησία κι ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπό μᾶς θά σταθοῦμε δίπλα σας. Θά ἀναφερθῶ, ὅμως, στό τί ἀναμένουμε ἀπό σᾶς καί στό τί ὅλοι μαζί, κι ἐσεῖς κι ἐμεῖς, μπορούμε νά πετύχουμε γιά τόν τόπο μας.

Περνοῦμε, ὄντως, δύσκολες ὥρες, ὅσον ἀφορᾷ τό ἐθνικό μας θέμα καί τήν ἐπιβίωσή μας στή γῆ αὐτή τῶν πατέρων μας. Ἡ Κύπρος παρέμεινε σήμερα ἡ τελευταία κοιτίδα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐκτός τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Τώρα πού ὁ Ἑλληνισμός στήν Κωνσταντινούπολη ἐξοντῶθηκε καί στή Βόρειο Ἡπειρο φυλλορροεῖ, μέναμε μόνον ἐμεῖς φορτωμένοι τό βαρὺ χρέος νά φυλᾶμε Θερμοπόλεις. Ἡ Κύπρος δέν εἶναι μόνον τό λίκνο, ἀλλά καί ὁ λύχνος τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ στήν ἐσχατιά αὐτή τῆς Μεσογείου. Καί κανεῖς δέν ἔχει τό δικαίωμα νά σβῆσει αὐτό τό λύχνο.

Ὅμως οἱ ἄνεμοι σήμερα φυσοῦν ἐνάντιοι. Καί δέν ξεκινοῦν ἀπό τό ἐξωτερικό, τίς Βρυξέλλες, τό Λονδίνο, τό Παρίσι ἢ ἄλλες πόλεις καί χώρες, ἀλλά ἀπό τήν χώρα μας τήν ἴδια. Καί δέν ἐννοῶ τά κατεχόμενα ἐδάφη μας καί τούς ἐκπροσώπους τῆς κατοχῆς, ἀλλά τίς ἐλεύθερες περιοχές καί μερικούς ἐκπροσώπους κομμάτων ἢ ὀργανωμένων συνόλων πού γίνονται πολλές φορές προπομποί τῶν τουρκικῶν θέσεων.

Ἡ, ὡς ἐκ τούτου, ἀδυναμία χάραξης κοινῆς ὑπερκομματικῆς γραμμῆς καί τῆς διαμόρφωσης σταθερῆς ἐθνικῆς πολιτικῆς στάθηκε μέχρι τώρα πολύ ἐπιβλαβής γιά τήν ἐθνική μας ὑπόθεση. Γι' αὐτό καί ἐπείγει σήμερα ἡ ἄμεση συστράτευση καί ὁ συντονισμός ὅλων τῶν δυνάμεων γιά ἀποσόβηση τῶν θανάσιμων κινδύνων πού μᾶς περιζώνουν καί κατάληξη σέ μιά ὑποφερτή καί λειτουργική λύση τοῦ προβλήματός μας.

Χάρις στή σῶφρονα στάση τοῦ λαοῦ μας, ἀποφύγαμε ὀλέθριες περιπέτειες μέ τήν περυσινή ἀπόρριψη τοῦ σχεδίου Ἀνάν, οἱ πρόνοιες τοῦ ὁποῖου ὑποθήκευαν γιά πάντα τό μέλλον μας καί κατοχύρωναν τήν κυριαρχία τῶν Τούρκων καί τῶν Ἀγγλῶν στόν τόπο μας. Καλοῦμαστε σέ μιά ἀρραγή ἐνότητα γιά ἀπόκρουση κάθε νέας τέτοιας προσ-

πάθειας.

‘Ὡς Ἐκκλησία ἔχουμε τή γνώμη, ὅτι εἶναι ἀδιανόητο νά ἀφήσουμε τήν Τουρκία νά λέει, μέ ἀξιώσεις πιστότητας, ὅτι ἐμεῖς παρεμποδίζουμε τή λύση τοῦ Κυπριακοῦ καί ὅτι οἱ Τοῦρκοι μέ τή θετική, τάχα, ψῆφο τους στό σχέδιο Ἀνάν ἔκαναν ὅ,τι ἀναμενόταν ἀπ’ αὐτούς. Οἱ ξένοι μπορεῖ νά μή ξέρουν ἢ νά μή θέλουν νά θυμοῦνται ποιός δημιούργησε τό πρόβλημα οὔτε κι ὅτι αὐτό εἶναι πρόβλημα εἰσβολῆς καί κατοχῆς. Ἐμεῖς, ὅμως, δέν δικαιούμαστε οὔτε μιά στιγμή νά ὀλιγωροῦμε. Ἄν οἱ δύσκολες ἱστορικές καί ἐθνικές συγκυρίες μᾶς ἐπέβαλαν ἕνα ὀδυνηρό συμβιβασμό, δέν σημαίνει πώς κάπου δέν πρέπει νά τίθεται ἕνα τέρμα στίς ὑποχωρήσεις. Κι ἄν εἶναι ἀλήθεια πώς «μικρή παρέκκλιση στήν ἀφετηρία σημαίνει ἀστοχία στό τέρμα», πόσο προσεκτικοί θά πρέπει νά εἴμαστε ἐμεῖς πού δέν εἶναι μικρή παρέκκλιση, ἀλλά ὀλόκληρη ἀβάρια σέ ἀρχές καί ἰδανικά πού κάναμε, ξεκινώντας γιά ἕνα συμβιβασμό;

Κι ἐδῶ φαίνεται ἡ μεγάλη δυνατότητα δράσης τῶν ἀποδήμων μας. Ἡ λύση τοῦ προβλήματός μας ἀσφαλῶς δέν θά προέλθει ἀπό πόλεμο. Οὔτε κι ἀπό τά Ἡνωμένα Ἔθνη ἀναμένουμε τή λύση, ἀφοῦ αὐτά κατάντησαν ὑποχεῖρια τῆς μοναδικῆς ὑπερδύναμης κι ὁ ρόλος τους περιορίστηκε στόν προσδιορισμό τοῦ μέσου ὁρου τῶν διαφορῶν τῶν ὁποίωνδήποτε ἀντιμαχόμενων μερῶν. Τή λύση ἀναμένουμε ἀπό τήν Εὐρώπη, ὅπου πλεῖστοι ἀπό σᾶς zeῖτε, καί τίς ἀρχές πού πρεσβεύει. Δρώντας, λοιπόν, προσεκτικά καί συστηματικά καί μέ τήν καθοδήγηση τῆς ὑπεύθυνης κυπριακῆς κυβέρνησης στό περιβάλλον σας, καί γνωρίζοντας πρόσωπα καί καταστάσεις, μπορεῖτε νά μεταβάλετε ὄχι μόνον τήν κοινή γνώμη, ἀλλά καί τήν ὑπεύθυνη στάση τῶν κυβερνήσεων ἀπέναντί μας. Αὐτό θάναί ἡ μέγιστη προσφορά σας στόν ἐθνικό μας ἀγώνα.

‘Ὡς Ἐκκλησία, πάλι, ἔχουμε τή γνώμη πώς τόν τελευταῖο καιρό κανόμαστε κυριολεκτικά σέ συζητήσεις καί διαξιφισμούς στό ἐσωτερικό καί στό ἐξωτερικό γιά τήν ἀναγνώριση τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἀπό τήν Τουρκία. Μά εἶναι αὐτό τό ζητούμενο; Κύρια ἐπιδίωξή μας δέν εἶναι ἡ ἀπελευθέρωση τῶν κατεχομένων, ὁ τερματισμός τῆς κατοχῆς; Ἄν καθοῦμε στίς λεπτομέρειες, θά μᾶς διαφύγει ἡ οὐσία. Γιατί νά μή προβάλλουμε τόν τερματισμό τῆς κατοχῆς γιά νᾶμαστε καί πιό πειστικοί στούς ξένους; Ἡ ἀναγνώριση, εἴμαστε σίγουροι, ὅπωςδήποτε θά ἀκολουθήσει.

Θεωρῶ καθῆκον μου νά συγχαρῶ ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τόν

Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας γιά τή σταθερή καί ἀταλάντευτη στάση του καί τήν καθοδήγηση πού πρόσφερε στό λαό σχετικά με τό σχέδιο Ἐνάν. Τόν καλοῦμε καί τώρα, ὡς ὑπεύθυνο κυβερνήτη τοῦ Κυπριακοῦ σκάφους, νά μή τό ἀφήσει ἔρμαιο τῶν κυμάτων, ἀλλά ἔχοντας ὑπόψη του καί τά νέα δεδομένα τῆς ἔνταξής μας στήν Εὐρωπαϊκή Ἑνωση νά χαράξει πλεύση καί νά ἡγηθεῖ αὐτῆς. Ἐμεῖς εἴμαστε πρόθυμοι νά τόν ἀκολουθήσουμε, ἀφοῦ πρόκειται γιά τήν ἀξιοπρέπεια καί τήν ἐπιβίωσή μας στόν τόπο τοῦτο τῶν πατέρων μας.

Ἐκφράζω καί πάλι τήν ἱκανοποίησή μου γιά τήν παρουσία μου ἀνάμεσά σας. Ἐπιδαψιλεύω σ' ὅλους τίς εὐλογίες τῆς Ἐκκλησίας καί εὐχομαι κάθε ἐπιτυχία στό Συνέδριό σας. Προπάντων, ὅμως, κάνω ἔκκληση γιά συστράτευση ὅλων καί γιά διάθεση ἀγώνα γιά μιά βιώσιμη καί λειτουργική λύση τοῦ ἐθνικοῦ μας θέματος.